

Kelan valtuutettujen yleiskokous

Aika	2.3.2021 klo 16.00	
Paikka	Teams-kokous	
Osallistujat	Valtuutettu Riikka Slunga-Poutsalo	puheenjohtaja
	Valtuutettu Ilmari Nurminen	
	Valtuutettu Ritva Elomaa	
	Valtuutettu Bella Forsgrén	
	Valtuutettu Antti Häkkänen	kohdat 6 – 8, osittain kohta 5
	Valtuutettu Anna Kontula	
	Valtuutettu Markus Lohi	
	Valtuutettu Hanna-Leena Mattila	kohdat 6 – 8, osittain kohta 5
	Valtuutettu Matias Mäkynen	kohdat 1 -11
	Valtuutettu Mika Niikko	kohdat 1 – 8, osittain kohta 11
	Valtuutettu Kristiina Salonen	
	Valtuutettu Sari Sarkomaa	
	Hallituksen puheenjohtaja Vertti Kiukas	
	Pääjohtaja Outi Antila	
	Johtaja Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma	
	Johtaja Nina Nissilä	
	KHT-tilintarkastaja Ulla-Maija Tuomela	kohta 8
	Yksikön päällikkö Henri Burtsov	kohta 9
	Keskuksen päällikkö Pasi Pajula	kohta 11

Etuuspäällikkö Marja-Leena Valkonen	kohta 11
Laaturyhmän päällikkö Sari Pitkämäki	kohta 11
Hankintapäällikkö Hannamaija Haiminen	kohta 11
Juristi Jukka Arppe	kohta 11
Keskuksen päällikkö Mikko Toivanen	kohta 11
Erikoissuunnittelija Hanna Hyytiäinen-Sederholm	kohta 11
Etuuspäällikkö Seija Peltomäki	kohta 11
Johtava riskienhallinnan asiantuntija Heikki Launiemi	sihteeri
Lakiasiainpäällikkö Leena Uikkanen	sihteeri

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Riikka Slunga-Poutsalo avasi kokouksen.

Puheenjohtaja muistutti, että Teams-kokouksessa ei voida tietosuojasyistä käsitellä salassa pidettäviä asioita, vaan tarvittaessa ne käsitellään erillisessä Skype-kokouksessa.

2 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi (valtuutettujen johtosääntö 4 § ja 5 § 1 mom.).

3 Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista. Liite 1.

4 Pöytäkirjan tarkastajan valinta

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin valtuutettu Ritva Elomaa.

5 Valtuutettujen allekirjoittamattomien pöytäkirjojen julkaisu

Julkisuuslain 6 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan pöytäkirja tulee julkiseksi, kun se tarkastuksen jälkeen on allekirjoitettu tai sitä vastaavalla tavalla varmennettu. Työskentely etänä on johtanut siihen, että allekirjoitusten saaminen pöytäkirjoihin on vienyt tavanomaista pidemmän ajan. Työvaliokunta kävi 24.2. kokouksessa keskustelun, olisiko mahdollista julkaista pöytäkirjat jo ennen kuin ne on allekirjoitettu ja mikä olisi sopiva toimintatapa.

Työvaliokunta päätyi ehdottamaan, että sihteeri pyytää puheenjohtajalta ja pöytäkirjan tarkastajalta sähköpostitse kuittauksen pöytäkirjasta. Kun heidän kuittaukset on saatu, pöytäkirja voidaan julkaista. Allekirjoitukset pyritään saamaan pöytäkirjoihin mahdollisimman pian myös poikkeusaikana. Hyväksyttiin ehdotus yksimielisesti.

6 Valtuutettujen vuosikello 2021

Merkittiin tiedoksi valtuutettujen vuosikello 2021. Liite 2.

Valtuutetut toivoivat, että seuraavaan kokoukseen saataisiin tietoa taksien kilpailutuksen tilanteesta sekä mitä lainmuutostarpeita ja haasteita Kelan näkökulmasta kilpailutukseen liittyy. Myöhemmin kevään aikana toivottiin esitystä koronaepidemian vaikutuksista Kelaan ja Kelan asiakkaisiin.

7 Kelan hallituksen yhden jäsenen ero ja uuden jäsenen valinta

Sosiaali- ja terveysministeriö esittää, että sen edustajaksi Kansaneläkelaitoksen hallitukseen nimettäisiin osastopäällikkö, ylijohdaja Heli Backmanin tilalle osastopäällikkö, ylijohdaja Veli-Mikko Niemi yhteisöt ja toimintakyky -osastolta. Liite 3.

Hyväksyttiin esitys yksimielisesti. Selvitys uuden hallituksen jäsenen sidonnaisuuksista toimitetaan valtuutetuille seuraavassa kokouksessa.

8 Valvontatilintarkastuskertomus ajalta 1.1.2020 – 30.9.2020

KHT-tilintarkastaja Ulla-Maija Tuomela esitti valvontatilintarkastuskertomuksen ajalta 1.1. – 30.9.2020. Valvontatilintarkastuskertomus ja siihen liittyvä Kelan lausunto oli jaettu valtuutetuille etukäteen.

Puheenjohtaja kysyi, seuraako hallitus valvontatilintarkastajien suositusten toteutusta. Hallituksen puheenjohtaja Vertti Kiukas totesi, että riskienhallinta on hallituksen ja tarkastustoimikunnan säännöllisessä seurannassa. Joulukuussa hallitus vahvisti riskienhallintasuunnitelman tälle vuodelle.

Keskustelussa pidettiin hyvänä, että Kelan riskienhallinnan kehittäminen etenee. Riskienhallinta on keskeinen johtamisväline ylimmälle johdolle. Valtuutettujen tulee valvoa, että suositukset otetaan huomioon ja siksi he tarvitsevat säännöllisesti seuranta-tietoa suositusten toteutuksesta.

Merkittiin valvontatilintarkastuskertomus ja siihen liittyvä Kelan lausunto tiedoksi. Liitteet 4 – 4a.

9 Riskienhallinnan kehittäminen

Johtava riskienhallinnan asiantuntija Heikki Launiemi esitteli Kelan riskienhallintasuunnitelman vuodelle 2021 ja kertoi riskienhallinnan ajankohtaisista asioista. Lisäksi hän esitteli yhteenvedon riskienhallinnan kehittämistoimenpiteistä.

Yksikön päällikkö Henri Burtsov kävi läpi tietoturvariskien hallinnan kehittämistoimenpiteet.

Kelan hallitus saa neljä kertaa vuodessa raportin riskienhallinnasta. Tarvittaessa samat raportit voidaan esitellä myös valtuutetuille. Puheenjohtaja totesi, että valtuutetut haluavat jatkossakin seurata tiiviisti riskienhallinnan kehitystä.

Merkittiin tiedoksi esitykset. Liitteet 5 – 6.

10 Kelan hallituksen puheenjohtajan puheenvuoro

Kelan hallituksen puheenjohtaja Vertti Kiukas totesi, että riskienhallinta on johtamisen väline toimivalle johdolle. Hallitus seuraa riskienhallintaa säännöllisesti.

Alkuvuodesta Kelan hallituksessa esillä ovat olleet muun muassa strategiset hankintalinjaukset, monikanavarahoitus, sote- ja sotu-uudistukset sekä sijoitustoiminta. Hallitus sparraa toimivaa johtoa ja seuraa myös etuuksien käsittelyyn liittyviä asioita.

Hallituksen edellisessä kokouksessa oli ollut esillä julkisuuteenkin noussut johdon tulospalkitsemisjärjestelmää koskeva kokeilu. Johdon palkitsemiseen ei kokeilun myötä käytetä yhtään ylimääräistä rahaa. Hallitus hyväksyi kokouksessaan palkitsemisen kriteerit. Kokeilussa on mukana tulosityksiköiden johtajien lisäksi myös ylin johto. Heidän kohdallaan kuitenkin vain arvioidaan onnistumista sovittujen mittareiden mukaan, mutta heille ei tässä kokeilussa ole tarkoitus maksaa tulospalkkioita. Kokeilun jälkeen hallitus arvioi, sopiiko tulospalkitseminen Kelaan.

Hallitus on käsitellyt myös MOT-ohjelmassa esille nostettuja perustoimeentulotuen käsittelyyn liittyviä ongelmia. Ohjelmassa oli pääosin tukeuduttu vanhoihin tietoihin. Siirtymävaiheen ongelmien jälkeen tilanne on parantunut. Hallitus on käsitellyt myös Kelan mainetta.

Puheenvuoron jälkeen käydyssä keskustelussa todettiin, että hallituksella on toimivalta päättää tulospalkitsemiskokeilusta.

11 Pääjohtajan katsaus

Pääjohtaja Outi Antila totesi aluksi, että mainetutkimuksen mukaan Kelan maine on parantunut viimeisten kolmen vuoden aikana. Tutkimukseen liittyvä materiaali voidaan esittää seuraavassa kokouksessa.

Pääjohtaja kertoi, että alkuvuonna perustoimeentulotuen käsittelyaika on ollut alle 5 päivää. Ensimmäisellä hiihtolomaviikolla käsittelyaika nousi vähän yli viiden päivän. Asiakkaita ohjataan edelleen käyttämään ajanvarausta. Asiointimäärät toimistoissa ovat olleet pieniä verrattuna normaaliaikaan. Toimistoihin kerralla sisälle otettavien asiakkaiden määrissä noudatetaan valtioneuvoston ohjeita.

Joulukuun budjettilukema on poikkeuksellinen, koska silloin Kela sai lisätalousarviossa rahoitusta IT-kehittämiseen.

Apulaisoikeuskansleri antoi 15.1.2021 päätöksen Kelan perustoimeentulotukipäätöksistä ja niiden laadusta. Päätös on toimitettu valtuutetuille tiedoksi 20.1.2021 sähköpostitse.

Päätöksen taustalla oli Kelan toimihenkilöt ry:n kirjoitus Kelan johdolle kesällä 2018. Oikeuskanslerille oli tullut myös kanteluita toimeentulotukea koskevien päätösten laadusta ja päätöksentekoprosessista. Mediassakin oli käsitelty päätöksentekoon liittyviä ongelmia. Näiden perusteella apulaisoikeuskansleri otti Kelan perustoimeentulotukea koskevien päätösten laatua ja hakijoiden oikeusturvaa koskevan asian omasta aloitteestaan tutkittavaksi. Kelan tulee ilmoittaa viimeistään 31.5.2021 toimenpiteistään, joihin apulaisoikeuskanslerin päätöksessään esille nostamat seikat mahdollisesti antavat aihetta.

Pääjohtaja kävi läpi, mitä toimenpiteitä Kelassa on tehty perustoimeentulotukipäätösten laadun parantamiseksi. Toimenpiteinä on ollut muun muassa henkilömäärän lisääminen toimeentulotuen ratkaisutyöhön, peruspalveluiden täydentäminen erityispalve-

luilla, uusi valtakunnallinen perehdytysmalli ja täydennyskoulutukset. Jatkossa perustoimeentulotukea varten on tarkoitus ottaa käyttöön uusi seurannan väline ja uusi päätösjärjestelmä, joka valmistuu vuonna 2022.

Keskustelussa valtuutetut nostivat esille kysymyksen, mitä tapahtuu, kun palataan koronaviruksen jälkeiseen arkeen. Muuttuuko asiakkaiden käyttäytyminen ja mikä on toimitilojen tarve? Esille nostettiin myös huoli toimihenkilöiden jaksamisesta. Sosiaalityön tarpeen havaitsemiseksi on tarpeen tehdä asiakasryhmittelyjä.

Pääjohtaja kertoi, että toimihenkilöiden jaksamisesta ja osaamisesta pidetään huolta. Kelassa etätyösuositus on edelleen voimassa eikä koronan jälkeisestä ajasta ole vielä tehty kovin pitkälle meneviä suunnitelmia. Koronan jälkeenkin Kelan toimistojen pitää olla asiakkaiden saavutettavissa. Monet Kelan käytössä olevat tilat ovat Kelan omistamia.

Pääjohtajan ajankohtaiskatsaukseen sisältyy vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelun hankinnasta laajahko tilannekatsaus. Pääjohtaja kävi siitä läpi keskeiset kohdat. Valtuutetuilla ei ollut tältä osin kysymyksiä tai kommentteja.

Esityksensä lopuksi pääjohtaja totesi, että katsauksen loppuun on koottu Kelan näkemyksiä MOT:ssa esitettyihin väitteisiin, joihin Kela ei saanut mahdollisuutta vastata ohjelmassa.

Merkittiin pääjohtajan katsaus tiedoksi. Liite 7.

12 Eduskunnan kirjelmä EK 4/2021 vp Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen vuoden 2019 toimintakertomuksesta

Merkittiin tiedoksi eduskunnan sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö StVM 43/2020 vp Kelan valtuutettujen toimintakertomuksesta vuodelta 2019. Mietintö on hyväksytty eduskunnan täysistunnossa 4.2.2021.

13 Tiedoksi merkittävät asiat

Merkittiin tiedoksi valtuutettujen yleiskokouksen pöytäkirjat 3 – 6/2020, Kelan valtuutettujen työvaliokunnan pöytäkirja 12/2020, Kelan vuoden 2020 tilintarkastajien pöytäkirja 3 ja Kelan hallituksen pöytäkirjat 9 – 12/2020.

14 Muut esille otettavat asiat

Muita asioita ei ollut.

15 Kokouksen päätös

Puheenjohtaja Riikka Slunga-Poutsalo päätti kokouksen.

Tarkastettu

Pöytäkirjan vakuudeksi

Riikka Slunga-Poutsalo
puheenjohtaja

Leena Uikkanen
sihteeri

Ritva Elomaa
valtuutettu, pöytäkirjan tarkastaja